

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 7P/52/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614207747
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614207747.2

Rozhodnutie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1. K. P., nar. XX. X. XXXX, 2. T. P., nar. XX. XX. XXXX, obidvaja bytom C. L. Č.. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: otca J. P., nar. XX. X. XXXX, bytom C. L. Č.. XX a, matky O. Q., nar. XX. X. XXXX, bytom C. L. Č.. XXX, o návrhu otca na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd u k l a d á matke O. Q. povinnosť odovzdať maloleté deti K. P., nar. XX. X. XXXX a maloletú T. P., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti otca J. P., nar. XX. X. XXXX.

odôvodnenie:

Otec maloletých detí sa podaným návrhom na tunajšom súde dňa 9. 9. 2014 domáhal zmeny posledného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností tak, že obidve maloleté deti budú zverené do jeho osobnej starostlivosti s tým, že ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. Matka detí je povinná prispievať na výživu maloletých detí a je oprávnená stýkať sa s maloletými deťmi na základe dohody rodičov. Súčasne navrhol nariadenie predbežného opatrenia, ktorým súd uloží matke detí povinnosť odovzdať maloleté deti do starostlivosti otca. Návrh odôvodnil tým, že rodičia maloletých detí od júla 2008 do júna 2014 bývali v spoločnej domácnosti na adrese C. L. Č.. XX, kedy matka opustila spoločnú domácnosť a presťahovala sa na adresu C. L. Č.. XXX. Matka detí bola na rodičovskej dovolenke, na ktorej (predĺženej rodičovskej dovolenke) je aj v súčasnej dobe s maloletou T.. Od roku 2014 sa stará o deti prevažne otec. Matka detí vedie túlavý život a nestará sa o deti. V roku 2012 bez dohody s otcom odišla do Rakúska, kde sa zdržiavala tri mesiace, pričom o deti sa musel osobne starať otec. Sporadické výlety do Rakúska pretrvávajú. V roku 2014 matka odišla do Nemecka, kde sa zdržiavala dva mesiace. Počas pobytu v Rakúsku zverejnila na Facebooku video, ako je opitá a pije alkohol, deti tam pobejú bez dozoru. Keď je matka na Slovensku, opakovane nechávala deti cez deň bez dozoru a tie chodili s plačom k starej matke zo strany otca. Matka často požíva alkoholické nápoje, berie deti do auta a následne šoféruje. V auguste 2014 bola matka na oslave, kde sa požívaním alkoholu priviedla do stavu, že k nej privolali zdravotnícku pomoc a následne bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení. Dňa 5. 9. 2014 matka odišla s deťmi na chatu do Q.S., pričom deti dovezol 7. 9. 2014 večer cudzí človek. Maloleté deti sú konaním matky vystresované. K. začal navštevovať prvý ročník základnej školy. Maloletá T. navštevuje materskú školu. Otec je v súčasnej dobe zamestnaný v spoločnosti D. R., D..T., D., N. A., Č. I.. Býva spoločne so sestrou a starou matkou v rodinnom dome. Matka nemá vytvorené podmienky vzhľadom na jej súčasné bydlisko. Keďže deťom je nevyhnutné zabezpečiť celodennú starostlivosť a opateru je daný dôvod na zmenu doterajšej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

Z písomnej správy o prešetrení pomerov v rodine maloletých detí, vyhotovenou kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, odbor sociálnych vecí a rodiny, zo dňa 11. 9. 2014 bolo zistené, že otec detí býva v rodinnom dome v prístavbe, ktorá je vo vlastníctve rodičov otca detí. Domácnosť je zariadená nábytkom. V čase návštevy bolo porozkladané po zemi oblečenie. Podľa

vyjadrenia otca detí patria matke detí. V čase šetrenia boli maloleté deti u otca. Podľa vyjadrenia otca matka detí mu ich odovzdala dňa 9. 9. 2014 s tým, že môžu byť u neho do kedy chce. Maloletý K. chodí do prvého ročníka základnej školy, sprievod do školy zabezpečuje jeho príbuzná. Maloletá T. je doma, nenavštevuje materskú školu. Otec detí ma uzavretú pracovnú zmluvu so spoločnosťou D. R., T.I.N., Y. Y., kde pracuje ako zvárač. Predpokladá, že bude musieť ukončiť pracovný pomer a hľadať si prácu na Slovensku. Deti pôsobili dojemom spokojnosti, hrali sa na dvore, kde je pre ne upravený priestor. Detská izba bola zariadená nábytkom a prispôbená ich potrebám. Matka detí, ktorá nebola prítomná, býva u svojej matky v rodinnom dome, ktorý má dve poschodia. V dome bývajú dvaja bratia matky. Matka detí obýva jednu izbu zariadenú nábytkom, ale ostatný priestor v dome (kuchyňa, obývacia izba, kúpeľňa, WC). Na prízemí má brat matky zriadené chránené pracovisko - ubytovacie služby. Tá podľa vyjadrenia starej matky, matka odišla s deťmi pred polrokom, z dôvodu narušenia vzťahov s otcom detí a jeho rodinou. Pred týždňom matku detí napadol svokor. Vec rieši polícia a matka detí bola hospitalizovaná na traumatológii. S matkou detí spoločne hospodária. Vzájomne si pomáhajú. Maloleté deti sú u otca. V správe kolízny opatrovník priložil úradný záznam zo dňa 18. 7. 2014, z ktorého bolo zistené, že obidvaja rodičia detí zhodne potvrdili, že deti idú s matkou do Rakúska, kde bude pracovať matka ako upratovačka a opatrovateľka. Už predtým tam pracovala. Otec detí dal súhlas na to, aby deti išli s matkou do Rakúska. Otec detí odchádza pracovať taktiež do zahraničia, vybavuje si prácu cez agentúru. Z úradného záznamu zo dňa 3. 9. 2014 na Úrade sociálnych vecí bolo zistené, že dostavila sa matka detí, ktorá uviedla, že mala vycestovať s deťmi do zahraničia. Uviedla, že momentálne zostáva na Slovensku. Matka uviedla, že bola hospitalizovaná 5 dní na traumatológii a je vyšetovaná z dôvodu napadnutia otcom otca detí, na ktorého podala trestné oznámenie. Matka sa o deti dokáže postarať. Dňa 10. 9. 2014 bol spísaná s matkou na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš návrh na úpravu styku otca s maloletými deťmi, keďže s otcom detí sa nedokáže dohodnúť mimosúdne. Otec detí pracoval v zahraničí. Nezhoda o styku zbytočne vyvoláva spory medzi rodičmi. Otec sa vie o deti postarať, matka chce, aby sa s deťmi stretával, no navrhuje, aby úprava styku bola určená súdom. Otec detí pracuje. Navrhla, aby sa stretával s deťmi dvakrát v týždni a každý druhý víkend od piatku do nedele. Kolízny opatrovník záverom konštatoval, že obaja rodičia maloletých detí majú záujem o osobnú starostlivosť detí a obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky na výchovu maloletých detí.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 4P/274/2010 bolo zistené, že Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 5. 8. 2010, č. k. 4P/274/2010-14 (právoplatný 13. 8. 2010) bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej maloletá T. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne, k rukám matky. Súčasne sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého K. zvýšeným výživným 130 eur mesačne, k rukám matky detí. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 26. 11. 2008, č. konania 10P/57/2008 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej maloletý K. bol zverený do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 5. 12. 2008.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9Pu/7/2014 bolo zistené, že dňa 24. 8. 2014 bola do ústavnej zdravotnej starostlivosti na uzavretú časť psychiatrického oddelenia prevzatá O. Q. z dôvodu, že mala dezorientované správanie. Z uznesenia o určení, že k prevzatíu ústavom zdravotníckej starostlivosti došlo zo zákonných dôvodov bolo zistené, že vyšetrujúca lekárka MUDr. Q. Z. uviedla, že matka bola privezená v alkoholickej ebríete. Dostala len injekciu na upokojenie a prebiehali u nej psychologické vyšetrenia. Je v štádiu diagnostikovania, t.j. zistenia, či jej správanie bolo spôsobené len opitnosťou. Ošetrujúca lekárka uviedla, že momentálne je pokojná, usmerniteľná a bez nejakých porúch v správaní a vnímaní. Matka detí pri výsluchu uviedla, že skonzumovala trochu viac alkoholu. Má problémy s bývalým partnerom, ktorý dlhodobo neplatí výživné. Z psychickej stránky sa cíti byť v poriadku. Súd konštatoval, že prevzatie do ústavu zdravotnej starostlivosti bolo v záujme ochrany a ďalšej liečby pacientky, keďže správanie prevzatej pri prijíme vykazovalo znaky pravdepodobnej manickej epizódy, ktorú skutočnosť bolo potrebné z lekárskeho hľadiska vydiagnostikovať a predísť tak možnému ohrozeniu pacientky prípadne okolia. Z písomného oznámenia psychiatrického oddelenia nemocnice bolo zistené, že 30. 8. 2014 bola matka detí z uzavretej časti psychiatrického oddelenia prepustená.

Písomnosťou zo dňa 3. 9. 2014 matka detí požiadala Obecnú úrad C. L. o sprostredkovanie prístupu do bytu, v ktorej sa nachádzajú jej osobné veci, kde bývala s bývalým partnerom, s ktorým má dve maloleté deti. Situácia sa stala neúnosnou. Rodina bývalého partnera sa odmieta zmieriť s odchodom matky a

detí. Zo strany rodiny otca detí dochádza z fyzickým a verbálnym útokom na osobu matky. Otec otca detí sa jej opakovane vyhrážal smrťou a to pred očami maloletých detí.

Z obsahu pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. OT/69/2014 bolo zistené, že dňa 16. 9. 2014 bola matka detí uznaná vinnou, že dňa 15. 9. 2014 po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedla osobné motorové vozidlo, pričom bola zastavovaná policajnou hliadkou použitím zvukového a svetelného výstražného znamenia, na čo nereagovala, pokračovala ďalej v jazde, ohrozujúc ostatných účastníkov cestnej premávky, pretože vozidlo viedla stredom plnej čiarky, miestami aj v protismere, pričom jazdu ukončila až nárazom vozidla do kameňa nachádzajúceho sa pri miestnej komunikácii pred rodinným domom, pokúšajúc sa z miesta činu ujsť, pričom po jej zadržaní bola podrobená dychovej skúške na zistenie požitia alkoholu meracím prístrojom, pričom jej bolo zistené 0,93 mg/l alkoholu v dychu, čo je v prepočte 1,94 promile alkoholu v krvi. Teda vykonávala v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodila vplyvom návykovej látky inú činnosť, pri ktorej by mohla ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, čím spáchala prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona. Bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere štyri mesiace s podmieneným odkladom výkonu trestu na dva roky. Matke bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 28 mesiacov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť 16. 9. 2014. Zo zápisnice o výsluchu matky bolo zistené, že to, čo sa jej kladie za vinu, je pravda, v plnom rozsahu je jej to ľúto. Vzdržala sa odporu proti trestnému rozkazu.

Podľa ustanovenia § 102 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku:

Ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku:

Predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, súd nariadil predbežné opatrenie a uložil matke maloletých detí odovzdať deti do starostlivosti otca, keďže to vyžaduje ochrana aktuálnych záujmov maloletých detí. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť rodičov o zdravie a všestranný vývoj dieťaťa. Základnou povinnosťou každého rodiča je, najmä vo vzťahu k deťom v útlom veku, chrániť dieťa pred akoukoľvek ujmom. Pripojenými spismi tunajšieho súdu, ktorým bolo riešené prevzatie matky detí psychiatrickým oddelením nemocnice a protiprávne konanie matky, kvalifikované ako prečin podľa Trestného zákona, bolo preukázaná nadmerné konzumovanie alkoholických nápojov na strane matky detí, v dôsledku čoho ohrozuje seba samú, ako aj svoje okolie. Bola tak osvedčená dôvodná obava o psychické a fyzické zdravie maloletých detí, ktoré má matka zverená do svojej osobnej starostlivosti. Predbežné opatrenie sleduje legitímny cieľ a to ochranu zdravia a života maloletých detí, ktorý vyvažuje zásah odňatia detí z doterajšieho výchovného prostredia matky. Keďže matka detí nepopiera svoje problémové správanie, ktoré sa intenzívne stupňuje a vyústilo až do trestnoprávnej roviny, vyvstáva problém sebakontroly matky a potreby poskytnutia jej odbornej pomoci. V priebehu posledných troch týždňov sa vo vzťahu k matke začali tri súdne konania v dôsledku jej správania. Bola tak osvedčená potreba dočasne upraviť pomery maloletých detí s cieľom zabezpečiť ich zdravý psychický vývoj, ochranu ich zdravia a života.

Je potrebné uviesť, že nie sú rozhodujúce materiálne podmienky pre starostlivosť o maloleté deti, ale potreba ochrany ich ďalšieho zdravého vývoja a bezpečia. Keďže deti boli zverené do osobnej starostlivosti matke súdnym rozhodnutím, bol daný dôvod na predbežnú úpravu súdnym rozhodnutím, ktorým sa fakticky zabezpečuje osobná starostlivosť o deti prostredníctvom druhého rodiča. Podľa tvrdenia matky, otec sa vie o deti postarať.

Odovzdaním maloletých detí do starostlivosti otca je len opatrením, ktoré predstavuje provizórnu, dočasnú úpravu, kým súd nerozhodne o tom, či je daný dôvod na zmenu osobnej starostlivosti. Rozhodovanie o tom, ktorý z rodičov bude vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti bude predmetom vykonávania dokazovania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v 3 písomných vyhotoveniach.

Uznesenie o predbežnom opatrení podľa § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.